

Protokół Nr 29/21

posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego, które odbyło się 9 grudnia 2021 r. w godz. 14.00 – 15.21, w trybie zdalnym.

Zawiadomienie o posiedzeniu stanowi załącznik nr 1 do protokołu. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz zaproszeni goście.

Lista obecności członków Komisji stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Obrady prowadził **Przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego, Maciej Gawin.**

Przebieg posiedzenia

Ad 1.

Przewodniczący Komisji otworzył posiedzenie, poprosił o sprawdzenie kworum i zapytał czy są propozycje do porządku obrad. Członkowie Komisji bez uwag przyjęli następujący porządek:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Wyrażenie opinii do projektu uchwały w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie statutu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.
3. Sprawy różne.

Projekt uchwały stanowi załącznik do akt XXXVIII sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Ad 2.

Projekt uchwały w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie statutu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego przedstawił **Przewodniczący Sejmiku Andrzej Pruś.**

Przypomniał, że Sejmik Województwa jest zobowiązany do przyjęcia projektu Statutu Młodzieżowego Sejmiku, aby następnie przekazać dokument do konsultacji społecznych. Przewodniczący Sejmiku zaznaczył, że następnie radni będą dyskutować nad uwzględnieniem propozycji poprawek. Jak podkreślił, Młodzieżowy Sejmik zapoznał się z projektem uchwały i zaopiniował go pozytywnie. Następnie zwrócił uwagę na fakt, że nowelizacja ustawy o samorządzie województwa dała Sejmikowi jako organowi pół roku na prace nad statutem Młodzieżowego Sejmiku i przypomniał, że nastąpiło pewne opóźnienie, ponieważ radni zdecydowali o odesłaniu projektu uchwały do Komisji Samorządu Terytorialnego. Wyraził nadzieję na dopracowanie dokumentu tak, aby odpowiadał wszystkim i pozwalał młodzieży na skuteczną pracę. Nadmienił, że Sejmik jest odpowiedzialny za to, aby uchwalić statut

pozwalający na wyłonienie gremium, które będzie reprezentowało młodzież z województwa świętokrzyskiego. Zauważył, że dyskusja na sesji dotyczyła przede wszystkim kwestii związanych z wyłanianiem młodzieżowych radnych i przypomniał, że kolejny nabór odbędzie się już na zasadach ustanowionych przez Sejmik Województwa. Przewodniczący Sejmiku przypomniał, że podstawą do pracy nad statutem i źródłem wytycznych jest ustawa o samorządzie województwa, a Sejmik jest odpowiedzialny za stworzenie statutu, który pozwoli utworzyć gremium nie tylko reprezentatywne, lecz także spełniające kryterium wiekowe i zrównoważone pod względem terytorialnym (obecnie brakuje przedstawicieli z kilku powiatów). Zacytował art. 23 ust. 1. ustawy o samorządzie województwa: „radny obowiązany jest kierować się dobrem wspólnoty samorządowej województwa, radny utrzymuje stałą więź z mieszkańcami oraz ich organizacjami” i wyjaśnił, że radny województwa spośród kandydatów zgłaszanych przez organizacje, młodzieżowe rady gmin, samorządy szkolne, w ramach utrzymywania stałej więzi z mieszkańcami, będzie mógł udzielić takiej rekomendacji. Przypomniał, że ostateczny skład zostanie wyłoniony przez Sejmik poprzez przyjęcie stosownej uchwały, po konsultacji z organem doradczym jakim jest obecny Sejmik Młodzieżowy co sprawia, że młodzież ma w tym procesie swój udział. Podkreślił, że pragnie rozwiązać wątpliwości, z powodu których ten projekt trafił z powrotem do Komisji Samorządu Terytorialnego.

Przewodniczący Komisji Maciej Gawin otworzył dyskusję i zwrócił uwagę, aby wypowiedzi radnych nie polegały tylko na krytyce przedmówców. Poprosił, żeby były konstruktywne i zawierały konkretne propozycje.

Radny Jan Maćkowiak zauważył, że jego wątpliwości nie zostały rozwiane. Podkreślił, że główny problem jaki pojawił się na sesji Sejmiku związany był z trybem wyłaniania radnych młodzieżowego Sejmiku. Chciał wiedzieć czy osoby zaangażowane w prace nad projektem uchwały przygotowały propozycje zmian, które wybrzmiały w czasie ostatniej dyskusji. Zgodnie z sugestią radnego Jana Maćkowiaka kandydaci do Młodzieżowego Sejmiku powinni zostać wskazywani przez organizacje młodzieżowe albo samorządy uczniowskie. Druga możliwość to zbieranie podpisów poparcia od osób spełniających odpowiednie kryteria (radny uszczegółowił, że chodzi o kryteria podobne to tych, które muszą spełniać kandydaci). Radny wskazał również na możliwość określania ilości mandatów w danym powiecie, aby spełnić warunek dotyczący reprezentacji terytorialnej.

Radny Arkadiusz Bąk, który nawiązując do wypowiedzi Przewodniczącego Sejmiku podkreślił, że ważne jest aby znać stan prawny. Dodał, że Województwo, według ustawy o samorządzie województwa, ma dwa organy, którymi są sejmik województwa oraz zarząd województwa i nie wprowadzono żadnej zmiany, która czyni coś ważniejszym lub mniej ważnym. Zgodnie z wolą ustawodawcy „gminy, powiaty oraz samorządy województw, w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy powołano odpowiednio młodzieżowe rady gmin, młodzieżowe rady powiatów lub młodzieżowe sejmiki województw, dostosują statuty młodzieżowych rad oraz młodzieżowych sejmików do wymagań ustawy w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”, co sprawia, że przesadą jest mówienie o jakiegokolwiek presji. Nawiązując do dyskusji odbytej na sesji Sejmiku podkreślił, że nie ma żadnych ograniczeń nakładanych na samorząd województwa, jest jedynie wskazanie co taki statut powinien zawierać, że powinien być określony sposób naboru, wygaszania mandatów, odwoływania radnych, ale nie ma wzmianki o tym w jaki sposób ta procedura ma się odbywać,

ani tym bardziej, że nie można w tym celu powołać kapituły. Podkreślił, że należy poważnie traktować skierowanie projektu uchwały do Komisji, ponieważ radni mają uwagi i nie chodzi o to aby debatować nad projektem, w którym nie ma zmian. Dodał, że w czasie sesji Sejmiku padła deklaracja, dotycząca przedstawienia przez Kancelarię Sejmiku przykładów z innych województw, w których stosuje się takie same regulacje. Radny Arkadiusz Bąk zaznaczył, że nie znalazł podobnych rozwiązań w innych województwach i przedstawił następujące przykłady: w woj. dolnośląskim, zachodniopomorskim, i śląskim radnych młodzieżowego sejmiku wybiera się tak jak dotąd odbywało się to w województwie świętokrzyskim tj. ze zgłoszeń organizacji pozarządowych, Sejmik Województwa Łódzkiego organizuje konkurs prac, w województwie zachodniopomorskim jest wybór i opcja zgłoszenia się osób po uprzednim zebraniu 10 podpisów, w woj. mazowieckim radnych wybiera fundacja Civis Polonus, przy czym kandydat musi zebrać 10 podpisów od osób w wieku 15-25 lat. W woj. podkarpackim komisja wyborcza dokonuje wyboru z przesłanych zgłoszeń, w woj. podlaskim powołana jest komisja wyborcza, a wyboru dokonuje pełnomocnik Marszałka ds. Seniorów, natomiast nie ma przykładu rady młodzieżowego sejmiku, która byłaby niejaki odbiciem radnych Sejmiku. Kontynuując wyjaśnił, że w żadnym z wymienionych przykładów radni młodzieżowego sejmiku nie są odbiciem radnych województwa i jeśli taki przypadek istnieje prosi o wskazanie. Zaapelował o uwzględnienie w projekcie uchwały propozycji radnych województwa i rekomendował zgłaszanie kandydatów po wcześniejszym zabraniu odpowiedniej liczby podpisów.

Przewodniczący Komisji Maciej Gawin poprosił o dokładne wskazanie zmian, które proponuje radny.

Radny Arkadiusz Bąk wyjaśnił, że jego zdaniem kandydat musi mieć określoną liczbę podpisów, a cała procedura powinna być odłączona od rekomendacji radnych.

Przewodniczący Komisji Maciej Gawin zaproponował, aby po kolejnej wypowiedzi głos zabrali przedstawiciele młodzieży.

Przewodniczący Sejmiku Andrzej Pruś zaapelował o merytoryczną dyskusję i dodał, że poprosi pracowników Kancelarii Sejmiku o przygotowanie fragmentu protokołu sesji Sejmiku, w którym jak dodał, rzekomo padła przytoczona przez radnego Arkadiusza Bąka wypowiedź. Następnie zaznaczył, że radny posłużył się przykładami z innych województw wskazując na stan prawny, który funkcjonuje obecnie. Zaznaczył, że w tym stanie prawnym, który wprowadziła ustawa o samorządzie województwa jeszcze żaden z Sejmików nie uchwalił statutu Młodzieżowego Sejmiku, natomiast z nieoficjalnych informacji wynika, że te prace są bardzo zaawansowane. Sejmik kierując projekt uchwały ponownie do Komisji nie zgłosił oficjalnie żadnych propozycji. Przypomniał, że pracownicy Kancelarii Sejmiku nie wprowadzają zmian w projekcie uchwały na podstawie dyskusji. Jeszcze raz podkreślił, że na Sesji nie pojawiły się wnioski formalne z propozycjami i z tego powodu radni pracują nad tym samym projektem. Jeśli Komisja takie propozycje wypracuje to na pewno Sejmik je uwzględni.

Radny Jan Maćkowiak podkreślił, że Sejmik negatywnie odniósł się do projektu uchwały z powodów, które wskazano podczas dyskusji na sesji. Intencją Sejmiku było, aby do projektu uchwały wprowadzić zmiany, a w wypowiedziach radnych wybrzmiały pewne propozycje w tym pomysł aby młodzież sama zbierała podpisy swojego elektoratu. Zdaniem radnego, te propozycje powinny być przygotowane.

Głos zabrał Wiceprzewodniczący Sejmiku Młodzieżowego Województwa Świętokrzyskiego Oskar Frydrych, który zaznaczył, że w obecnym projekcie uchwały znalazł się podział na okręgi. W przypadku dostosowania liczby podpisów do liczby mieszkańców w powiecie co byłoby minimalnym pułapem, w praktyce niewiele różniłoby się od propozycji przedstawionych obecnie (dodał, że różnica polegałaby tylko na tym, że należy zebrać podpisy). Odnosząc się do wypowiedzi radnego Arkadiusza Bąka podkreślił, że należałoby się również zastanowić nad formułą kapituły, ponieważ nie do końca spełnia swoją funkcję i zawsze istnieje pewne zagrożenie, że może nie powstać. Zdaniem Oskara Frydrycha Kapituła nie jest rozwiązaniem bardziej demokratycznym od tego zaproponowanego w projekcie uchwały. Nawiązując do podanych wcześniej przykładów funkcjonowania innych Sejmików Młodzieżowych zaznaczył, że był obecny na konferencji dotyczącej młodzieżowych sejmików organizowanej przez Fundację Civis Polonus gdzie spotkał się z przedstawicielami młodzieży z różnych stron Polski i przykład Młodzieżowego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nie jest do końca dobry. Precyzując radny Oskar Frydrych wyraził przekonanie, że sposób funkcjonowania Młodzieżowego Sejmiku w oparciu o organizacje pozarządowe czy stowarzyszenia nie jest doskonały. Nawiązując do naboru w woj. podkarpackim, w którym zbierane są podpisy, a następnie przeprowadzane są wybory zapytał radnego Arkadiusza Bąka jak dokładnie ta procedura wygląda. Zaznaczył, że radni Młodzieżowego Sejmiku sugerowali, aby w obecnym zapisie połączyć rozwiązanie obecne z możliwością powołania kapituły oceniającej wnioski, zmniejszając ewentualnie liczbę osób w niej zasiadających. W przypadku zbierania podpisów, mogą pojawić się problemy związane z ochroną danych osobowych, ale być może można byłoby tą kwestię w jakiś sposób rozwiązać i wtedy, jak ocenił, Młodzieżowy Sejmik nie będzie przeciwny.

Przewodniczący Komisji Maciej Gawin rozważał czy w przypadku zbierania pisemnych podpisów istnieje ryzyko wystąpienia problemów prawnych.

Przewodniczący Sejmiku Andrzej Pruś wyjaśnił, że problem natury prawnej w zakresie zbierania podpisów faktycznie istnieje. Rozpiętość wiekowa kandydatów jest taka, że 15-latek musiałby na własną odpowiedzialność zbierać dane osobowe, które obecnie podlegają dużym obostrzeniom. Dlatego należy rozważyć czy faktycznie byłoby to dobre rozwiązanie jeśli niesie za sobą takie niebezpieczeństwo i ryzyko, że ewentualne konsekwencje będą ponosić rodzice. Nawiązując do wypowiedzi radnego Jana Maćkowiaka o wprowadzeniu poprawek i zmian po dyskusji radnych przypomniał, że radny województwa z racji sprawowanego mandatu może zgłosić w każdej chwili wniosek formalny, który następnie należy poddać pod głosowanie. Jeszcze raz podkreślił, że pracownicy Urzędu Marszałkowskiego nie mogą na podstawie dyskusji wprowadzać poprawek do projektu uchwały, gdyby wnioski od radnych wpłynęły zostałyby wzięte pod uwagę. Przewodniczący Sejmiku zaznaczył, że tworzenie przez Sejmik tzw. kapituły uniemożliwiło udział w kolejnej kadencji niektórym osobom ponieważ te, które weszły w jej skład nie mogły już kandydować. Dodał, że młodzież sama w pewnym momencie wyciągnęła takie wnioski. Sejmik Młodzieżowy jest organem doradczym i może zostać poproszony o zaopiniowanie kandydatur przed udzieleniem rekomendacji przez radnego. Podkreślił, że zaprojektowany w projekcie system pozwala również kandydować osobom niezrzeszonym.

Głos zabrał radny Arkadiusz Bąk, który przypomniał, że kandydat, zgodnie z obecnym projektem Statutu Młodzieżowego Sejmiku „jest przedstawicielem co najmniej jednego z niżej wymienionych podmiotów działających na terenie województwa świętokrzyskiego: młodzieżowej rady gminy, miasta lub powiatu; samorządu uczniowskiego szkoły ponadpodstawowej; samorządu studenckiego; organizacji pozarządowej pracującej z młodzieżą lub na jej rzecz. Radny Arkadiusz Bąk nadmienił, że na tym katalog osób się zamyka co skutkuje tym, że inne osoby nie mogą się zgłaszać. Obecnie są to osoby, które z tych organizacji będą rekomendowane, natomiast według wytycznych zawartych w projekcie nowego statutu tym bardziej ograniczymy ich liczbę, gdy dodamy zapis o konieczności udzielenia rekomendacji przez radnego województwa. Następnie radny Arkadiusz Bąk przypomniał, że radny Młodzieżowego Sejmiku Oskar Frydrych miał pewne wątpliwości i poprosił o sprecyzowanie.

Oskar Frydrych wyjaśnił, że chodziło o kwestię minimalnej liczby podpisów na powiat i składu tzw. kapituły.

Radny Arkadiusz Bąk odpowiedział, że nie ma znaczenia z jakiego powiatu jest dana osoba, przy liczbie podpisów o której mowa, czyli między 10 a 100, jest to grupa osób porównywalna do ilości uczniów jednej lub dwóch klas szkolnych i nie ma konieczności tworzenia szczegółowych regulacji. Jeśli chodzi o stronę formalno-prawną, ani RODO, ani żadne przepisy o ochronie danych osobowych nie zabraniają obywatelom zbierania podpisów poparcia. Podał przykład inicjatywy obywatelskiej, pod którą trzeba zabrać bardzo dużą liczbę podpisów i nikt nie określa takiej czynności jako niemożliwej do wykonania. Dodał, że radni również zbierają podpisy. Odnosząc się do wypowiedzi Przewodniczącego Sejmiku Andrzeja Prusia, dotyczącej ewentualnych konsekwencji jakie mieliby ponosić rodzice, nadmienił, że uczniowie bardzo często zbierają podpisy w związku z organizacją różnych przedsięwzięć (np. w przypadku tworzenia samorządów uczniowskich) i te działania są zgodne z prawem. Każdy rodzic wie, że dziecko kandyduje, ponieważ musi na to wyrazić zgodę składając stosowny podpis. Zwracając się do Wiceprzewodniczącego Sejmiku Młodzieżowego wyjaśnił, że Kapituła odegrała już swoją rolę i Sejmik odsyłając projekt uchwały do Komisji nie wskazywał na konieczność jej ukonstytuowania, lecz dał do zrozumienia, że nabór powinien być demokratyczny i nie może polegać tylko na podpisie radnego. Powinien dawać młodzieży możliwość zgłoszenia się także w przypadku braku znajomości z radnymi. Kontynuując zapytał w jaki sposób młodzi ludzie, którzy nie znają radnych mieliby uzyskać ich rekomendacje. Przypomniał, że osobiście był na obradach kapituły i ma o jej pracy bardzo dobrą opinię ale zgadza się, że można znaleźć nowe rozwiązanie. Przyznał, że w innych województwach nie zawsze jest idealnie, ale musi być jakieś grono, które dokona rozstrzygnięcia w sytuacji tzw. remisu. Można również w takim przypadku zrobić konkurs i powołać komisję. Na zakończenie podkreślił, że nie podziela negatywnej opinii dotyczącej funkcjonowania Młodzieżowego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.

Radny Jan Maćkowiak negatywnie odniósł się do konieczności formułowania przez radnych propozycji zmian, ponieważ, jak podkreślił, zostały już zgłaszane podczas dyskusji na sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Andrzej Pruś zaznaczył, że ocenia niektóre wypowiedzi jako złośliwe i poprosił o uważne słuchanie. Jak dodał, wątpliwości mają również prawnicy, a rozmowa dotyczyła osób, które są niepełnoletnie i jest to zdecydowanie inna sytuacja prawna niż ta, w której radny zbiera podpisy pod jakąś inicjatywą. Wyjaśnił, że zarówno w tej dyskusji jak i na sesji Sejmiku będzie się starał prostować informacje przekazane w wypowiedziach poprzedników. Odnosząc się do wypowiedzi radnego Jana Maćkowiaka, wyjaśnił, że w każdej chwili można odtworzyć nagranie z sesji Sejmiku i odnaleźć czy radny zgłosił wniosek formalny z propozycją zmian. Przypomniął przepis Statutu Województwa, § 90 a ust. 1, który brzmi: „poprawki do projektów uchwał zgłasza się do prowadzącego obrady w formie pisemnej i w postaci propozycji brzmienia treści przepisu uchwały”. Przewodniczący Sejmiku po raz kolejny zaznaczył, że takich wniosków nie było, nie ma ich także na dzisiejszej Komisji. Poprosił aby inni członkowie Komisji także zabrali głos, ponieważ omawiane kwestie są niezwykle istotne dla dalszego funkcjonowania Młodzieżowego Sejmiku.

Przewodniczący Komisji Maciej Gawin poprosił o przygotowanie opinii prawnej na temat możliwości zbierania podpisów przez osoby niepełnoletnie.

Radny Arkadiusz Bąk podkreślił, że oczekiwał materiałów, nad którymi będzie można dyskutować na obecnym posiedzeniu Komisji. Zaznaczył, że przedstawi propozycje poprawek.

Głos zabrał **radny Sławomir Gierada** wyjaśnił, że dokument o którym mowa jest na razie projektem, który zostanie poddany konsultacjom społecznym. Dodał, że jest to pewna propozycja. Kontynuując, przypomniał, że radni starają się podjąć decyzję za młodzież, a Młodzieżowy Sejmik wypracował już tak naprawdę pewien konsensus dotyczący sposobu wyboru swoich reprezentantów. Zamiast narzucać młodzieży swoje zdanie radni, jako starsi koledzy, powinni kierować się ich wolą. Wracając do kwestii podpisów radny Sławomir Gierada zaznaczył, że nie powinno się porównywać zbierania podpisów pod projektami obywatelskimi, a kandydatami na radnych młodzieżowego sejmiku, ponieważ w pierwszym przypadku mamy do czynienia z osobami dorosłymi, zaś w drugim mają to być osoby niepełnoletnie. Dlatego istnieje szereg wątpliwości związanych z gromadzeniem takich podpisów i zdaniem radnego nie jest to dobre rozwiązanie. W przypadku kandydowania radnych do Sejmiku Województwa przetwarzaniem danych osobowych zajmuje się komitet wyborczy, inaczej sytuacja wygląda w przypadku zbierania podpisów przez osoby w wieku poniżej 18 lat gdzie mogą pojawić się problemy. Zdaniem radnego należy wypracować jakieś rozwiązanie lecz żadna z propozycji nie będzie idealna, a obecny projekt uchwały nie jest zły. Na zakończenie podkreślił, że będzie głosował za jego przyjęciem.

Radny Arkadiusz Bąk zaznaczył, że podpisy osób nieletnich są zbierane podczas różnych inicjatyw i w takich sytuacjach przygotowuje się inne formularze, które różnią się ze względu na rodzaj podawanych w nich danych. Nadmienił, że projekt nie został przygotowany przez

Młodzieżowy Sejmik. Radny wyraził przekonanie, że materiał który ma tak wiele wad nie powinien być przekazywany do konsultacji społecznych.

Przewodniczący Sejmiku Andrzej Prus zaznaczył, że rola Sejmiku Młodzieżowego została zbagatelizowana przez niektórych radnych. Jednocześnie podziękował za wypowiedź radnemu Sławomirowi Gieradzie. Podkreślił, że obecny projekt uchwały jest owocem zaangażowania wielu osób i jest to dokument optymalny, który może podlegać w przyszłości pewnym zmianom.

Na tym dyskusję zakończono.

Przewodniczący Komisji Maciej Gawin poddał pod głosowanie projekt uchwały w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie statutu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Komisja Samorządu Terytorialnego przy 4 głosach „za” 3 „przeciw” i 1 „wstrzymującym się” pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Opinia nr 42/21 stanowi załącznik nr 3.

Imienny wykaz głosowania jest załącznikiem nr 4.

Ad 3.

Spraw różnych nie zgłoszono.

Przewodniczący Komisji zamknął posiedzenie.

Przewodniczący Komisji

Maciej Gawin

Protokół sporządziła: Maria Ganczarek